Peygamberler hata ederler mi?

Fatih Akyüz: “Peygamberlerin ismet sıfatı olduğunu biliyoruz; peki bu durum onların bizim için her halleriyle model olmalarına engel değil mi? Efendimiz (asm) hiç günah işlemiyorsa neden günde 70 defa istiğfar etmiştir? Kur’ân’da bazı nebilerin hatalarından bahsediliyor Hz. Âdem’in (as) yasak meyveden yemesi, Hz. Musa’nın (as) bir kişiyi öldürmesi gibi bunlar günah değil midir?”

PEYGAMBERLERİN SIFATLARI

Peygamberler Allah’ın kelâmını, vahyini, mesajlarını, emirlerini ve yasaklarını insanlara eksiksiz ulaştırmış olan Allah elçileridirler. Bizim gibi yaşarlar; yerler, içerler, konuşurlar, uyurlar, yorulurlar, aç kalırlar, ölürler… Ancak bizim gibi günah işlemezler.

Peygamberlerin sıfatları şunlardır:

1- Emanet: Peygamberler emin ve güvenilir kimselerdir. Peygamberlerin güvenilir oldukları, kendi kavimlerinin inansın-inanmasın bütün fertlerince de tasdik edilmiştir.

2- Fetânet: Peygamberler akıllı ve yüksek zekâ sahibi kimselerdir.

3- Sıdk: Peygamberler doğrulukta istikamet üzeredirler, asla yalan söylemezler.

4- İsmet: Peygamberler günah işlemekten masumdurlar, küçük-büyük, günah, küfür ve çirkin hallerden uzaktırlar.1

5- Tebliğ: Peygamberler Allah’ın vahyine mazhar olmuşlar ve bu İlâhî vahyi insanlara eksiksiz tebliğ etmişlerdir. Vazifeleri esnasında ihtiyaç hâsıl oldukça, kavimlerinin anlayışlarına, kültür yapılarına ve seviyelerine uygun olarak mu’cize göstermişlerdir. Zor günlerde vazifelerinde sebatkâr olacaklarına dair Cenâb-ı

Hakk'a söz vermişlerdir.2

PEYGAMBELER ÖNCE KULDURLAR

Peygamberler önce Allah'ın kuludurlar. Başta gönderildikleri kavme karşı olmak üzere, genelde bütün beşeriyete karşı, "örnek ve model kul olma" gibi bir sorumlulukları vardır. Görevlerinin zorluğu buradan kaynaklanıyor. İmtihana tabidirler. Her an hata yapabilme riskini onlar da taşırlar. Fakat örnek kişiliklerini zedeleyecek şekilde günah işlemekten korunmuşlardır.

İnsan olmaları ve davranışları davranışlarımıza benzemesi hasebiyle, onları sıradan saymak ve saygıda kusur etmek caiz olmadığı gibi; vahye, İlâhî teveccühe ve muhafazaya mazhar olmaları hasebiyle onları beşer üstü görmek de caiz değildir. Bediüzzaman'ın (ra) beyanıyla hem beşerdirler; beşeriyet itibariyle beşer gibi muamele ederler; hem resuldürler, risalet itibariyle Cenâb-ı Hakk'ın tercümanıdırlar, elçisidirler, vahye mazhardırlar.3

PEYGAMBERLERDE SEHİV KAVRAMI

Günah işlemekten masum olan peygamberlerin, insanlık gereği "sürçme, sehiv ve "zelle" tabir edilen küçük hatalarının vaki olduğunu Kur'ân'dan öğreniyoruz. Meselâ, Hazret-i Âdem (as) Cennet'te yasak meyveden yedi4; Hazret-i Yûnus (as), kavmine kızarak gitti5; Hazret-i Mûsâ (as) Mısır'da yanlışlıkla bir Kıptî'yi öldürdü.6 Kur'ân, Peygamber Efendimiz (asm) hakkında da; "Allah, böylece senin geçmiş ve gelecek günahlarını bağışlar."7 buyurarak, Hazret-i Peygamber'in de (asm) sehiv yapma kabiliyetinden haber veriyor.

Peygamberler bilmeyerek işledikleri sehiv ve küçük hatalardan dolayı, Cenâb-ı Hak tarafından anında uyarılmışlar ve hataları düzeltilmiştir.

Ancak peygamberlerin tebliğ ettikleri din, ilâhî vahiy ve mesajlarla ilgili ne haberlerinde, ne sözlerinde, ne fiillerinde ve ne de hallerinde küçük de olsa hiçbir hatanın vaki olmadığı unutulmamalıdır.

PEYGAMBER SEHİVLERİNİN TAŞIDIĞI MESAJLAR

Peygamberlerin hata yapıp yapmadıkları aslında bizi doğrudan ilgilendiren bir konu değildir. Onların Allah elçisi oldukları ve her sözlerinin vahiy eseri olduğunu bilmek zaten kâmil bir imanın gereğidir ve bu iman bizim için yeterlidir.

Peygamberlerin sehivleri de "mutlak rehber" olmalarından dolayıdır. Bizler ibadeti, itaati, duâyı, namazı, niyazı peygamber eliyle öğrendiğimiz gibi; günah işlediğimizde

tövbe etmemiz gerektiğini, tövbe etmenin adabını ve tövbe edince bağışlandığımızı keza peygamberlerden öğreniriz.

Önümüzde canlı örnekler olmalı ki, kendimize tam rehber alabilelim. Yoksa Cenâb-ı Hak, hiç günahsız melek de gönderebilirdi. Ama doğrudan melekten dinlediğimiz bilgiler bizim için gerçekçi ve uygulanır olmaktan uzak olurdu.

Netice olarak; Hazret-i Âdem'in (as) tövbesi, Hazret-i Yunus'un (as) balığın karnında duâsının kabulü ve Hazret-i Musa'nın (as) bağışlanması8, bize, tövbe kapısının ne denli açık olduğunu ve bir kul olarak hatalarımızı itiraf edip Allah'ın dergâhına sığınmamızın ne ölçüde cevap bulduğunu anlatmaya yetecek mesajlar taşır.

Dipnotlar:

1- Ebû Hanîfe, Fıkh'ul-Ekber, s. 68.
2- Âl-i İmrân, 3/81.
3- Bediüzzaman, Mektûbât, s. 94.
4- A'râf Sûresi, 7/20, 21, 22.
5- Enbiyâ Sûresi, 21/87.
6- Kasas Sûresi, 28/15.
7- Fetih Sûresi, 48/2.
8- Kasas Sûresi, 28/16.